

Broj 3354
Podgorica, 27.11.2017. god.

UNIVERZITET CRNE GORE

VIJEĆU PRIRODNO- MATEMATIČKOG FAKULTETA

PREDMET: Izvještaj Komisije o podobnosti teme za izradu magistarskog rada, pod nazivom „*Analiza biohemičkih parametara kod pacijenata na hroničnom programu hemodijalize*,“ kandidata, Kerima Hadžajlića diplomiranog biologa.

Na osnovu člana 40 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vez sa članom 11 Pravilnika o studiranju na postdiplomskim studijama, na sjednici Vijeća Prirodnno-matematičkog fakulteta održanoj 24.10.2017. godine imenovali smo članove komisije za ocjenu teme magistarskog rada, pod nazivom „*Analiza biohemičkih parametara kod pacijenata na hroničnom programu hemodijalize*“ kandidata Kerima Hadžajlića, diplomiranog biologa. Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju podnosimo sledeći

IZVJEŠTAJ

1. Podaci o kandidatu

Hadžajlić Kerim je rođen 11.7.1991 godine u Bijelom Polju. Završio je osnovnu školu „Risto Ratković“ u Bijelom Polju a srednju medicinsku školu „ dr Branko Zogović “ je završio u Beranama 2010 godine. Osnovne akademske studije završio je 26.1.2015 godine a postdiplomske specijalističke studije 18.10.2016 godine na Prirodnno-matematičkom fakultetu u Podgorici na odsjeku za Biologiju , smjer Ekologija. Pripravnički staž u periodu od 15.1.2016 godine do 15.10.2016 godine obavio je na Univerzitetu Crne Gore- studijski program Biologija.

2. Obrazloženje teme

a) Naučna oblast

Predložena tema obuhvata oblast biohemije.

b) Predmet rada

Predmet istraživanja je bila analiza biohemijских parametara kod pacijenata koji se nalaze na hroničnom dijaliznom programu i procjena uticaja samog dijaliznog programa na funkciju pojedinih organa kod ispitanika obuhvaćenih ovim istraživanjem. Analizom biohemijских parametara koji su pokazatelji funkcije bubrega (kreatinin, urea, mokraćna kiselina, GFR,) i jetre (aspartat i alanin aminotransferaza) smo ispitivali efekat hemodialize na funkciju ovih organa.

c) Naučni cilj rada

Jedan od ciljeva ovog rada je bio određivanje vrijednosti biohemijских parametara koji bi nam mogli pružiti informaciju o funkciji bubrega (urea, kreatinin, mokraćna kiselina, natrijum i kalijum) i funkciji jetre i pankreasa (aspartat aminotransferaza, alanin aminotransferaza, alkalna fosfataza). Ovaj rad je imao za cilj i sagledavanje poremećaja u funkciji jetre i pankreasa, kao posljedice terminalnih bubrežnih oboljenja i uticaja hroničnog dijaliznog tretmana.

d) Naučne metode

U ovom radu ispitano je ukupno 63 pacijenta koji se nalaze na hroničnom programu hemodialize i koji se dijaliziraju u centru za hemodializu Kliničkog Centra u Podgorici. Od ukupnog broja ispitanih pacijenata 30 njih su pacijenati muškog pola, a 33 ženskog pola. Biohemijski parametri koji su korišćeni za izradu ovog rada su dobijeni nakon velike šestomjesečne kontrole koja je rađena u Oktobru 2016 godine i koja se radi svim pacijentima koji se dijaliziraju. Prosječan uzrast ispitivanih pacijenata iznosi 58.3 godina.

U realizaciji postavljenog cilja korišćene su sledeće metode :

Enzimi jetre alanin i aspartat aminotransferaza (AST i ALT) su određeni metodom prema IFCC (International Federation of Clinical Chemistry). Vrijednosti alkalne fosfataze su odredene kolorimetrijskom metodom. Za određivanje koncentracije C- reaktivnog proteina u serumu korišćen je test povećanja turbiditeta čestica. Za određivanje koncentracije ureje u serumu korišćen je kinetički test sa ureazom i glutamat dehidrogenazom. Za određivanje vrijednosti kreatinina u serumu korišćena je - Jaffe metoda. Za određivanje mokraćne kiseline korišćen je enzimski kolorimetrijski test, za određivanje vrijednosti gvožđa korišćena je - FerroZine metoda. Za dobijenje koncentracija elektrolita natrijum i kalijum korišćene su jon selektivne elektrode. Hemoglobin je određen fotometrijski, a vrijednost jačine glomerularne filtracije određena je pomoću CKD-EPI formule.

Svi ispitivani biohemijski parametri su određeni na automatskombiohemijском analizatoru COBAS 6000 porizvodača Roche. Za statističku obradu podataka korišćen je program SPSS for Windows 20 koji radi pod Microsoft Windows okruženjem.

e) Aktuelnost problematike

Hemodializa kao metod ekstrakorporalne purifikacije krvi je metod izbora za liječenje pacijenata završnog stadijuma hronične bubrežne insuficijencije uz transplantaciju bubrega. Kod pacijenata koji su na hroničnom programu hemodialize postoji disbalans u pogledu biohemijskih parametara upravo zbog narušene ekskretorne funkcije bubrega. Najveći problem kod ovakvih pacijenata predstavlja opasnost od nastanka uremijskog sindroma a veliki broj pacijenata na dijaliznom programu se suočavaju sa različitim oblicima anemije i elektrolitnog disbalansa. Vrlo često ispitanici koji se nalaze na dijaliznom programu imaju narušenu funkciju jetre i pankreasa koja se ogleda u porastu vrijednosti biohemijskih parametara koji se koriste za procjenu funkcije ovih organa. Stoga svaki podatak dobijen u svrhu procjene oštećenja funkcije pojedinih organa kod dijaliznih pacijenata u Crnoj Gori predstavlja znacajan doprinos.

3. Zaključak

Uvidom u dostavljeni materijal, Komisija je utvrdila da predložena tema kandidata Kerima Hadžajlića, diplomiranog biologa ima jasno definisane ciljeve, metode istraživanja, očekivane rezultate. Stoga predlazemo Vijeću Prirodno-matematičkog fakulteta, da odobri izradu magistarskog rada „Analiza biohemijskih parametara kod pacijenata na hroničnom programu hemodialize“.

U Podgorici 28.11.2017 godine

KOMISIJA

Prof. dr Dragoljub Perović

Prof. dr Andrej Perović

doc. dr Slavica Vujošić